

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33598
Nom: Psicologia del desenvolupament
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau Mestre/a Educació Infantil	Aprentatge i desenvolupament de la personalitat	BÀSICA
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Aprendizaje y desarrollo de la personalidad	BÀSICA
1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)	APRENDIZAJE Y DESARROLLO DE LA PERSONALIDAD	BÀSICA

COORDINACIÓ

CANTERO LOPEZ MARIA JOSE

RESUM

Psicologia del Desenvolupament és una assignatura obligatòria que pertany a la matèria Aprentatge i Desenvolupament de la personalitat. Aquesta disciplina estudia els processos de desenvolupament i d'aprenentatge des del naixement fins a l'adolescència.

Aquesta assignatura se centra en els canvis que succeeixen als xiquets i les xiquetes a mesura que creixen per influència de variables relacionades amb l'edat, amb els canvis socioculturals i històrics o amb successos de caràcter primordialment individual.

És d'especial utilitat professional per al Mestre/a d'Educació Infantil i Primària conèixer les principals fites evolutives infantils i adolescents. Aquest coneixement li permetrà detectar riscos evolutius i facilitarà el

disseny d'una resposta educativa adequada

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

En ser una assignatura troncal que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer curs de la titulació, no es requereixen coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer les característiques dels estudiants i les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.

Conèixer les principals fites evolutives per detectar riscos en el desenvolupament.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Dominar els coneixements necessaris per a comprendre el desenvolupament de la personalitat dels infants en el període 0-12 anys.

Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber promoure l'adquisició d'hàbits entorn de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, el joc, l'adquisició de normes i de límits.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

1324 - Grau en Mestre en Educació Infantil (Ontinyent)

Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.

Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Conèixer les característiques dels estudiants, així com les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.

Conèixer les principals fites evolutives per detectar riscos en el desenvolupament.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Dominar els coneixements necessaris per a comprendre el desenvolupament de la personalitat dels infants en el període 0-12 anys.

Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Saber promoure l'adquisició d'hàbits entorn de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, el joc, l'adquisició de normes i de límits.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Bloc temàtic 1: Bases conceptuals i metodològiques.

Aquest bloc introdueix els conceptes bàsics i l'evolució històrica de la Psicologia del Desenvolupament. S'analitzen les principals teories del desenvolupament i els mètodes d'investigació i dissenys evolutius.

Tema 1. Psicologia del Desenvolupament: concepte, història i teories.

Tema 2. Metodologia d'investigació en Psicologia del Desenvolupament.

2. Bloc temàtic 2: Desenvolupament perceptiu i motor.

En aquest bloc s'estudien aspectes del desenvolupament que a causa del seu fort substrat biològic solen estar altament canalitzats, oferint una elevada regularitat en la seva aparició i seqüència evolutiva.

Tema 3. Desenvolupament sensorial i perceptual.

Tema 4. Desenvolupament físic i psicomotor.

3. Bloc temàtic 3: Desenvolupament cognitiu i lingüístic.

En aquest bloc s'estudien els processos de desenvolupament de major diversificació interindividual, ja que en ells el pes dels factors ambientals és major, encara que posseeixin també un important substrat biològic.

Tema 5. Desenvolupament cognitiu.

Tema 6. Desenvolupament del llenguatge.

4. Bloc temàtic 4: Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

En aquest bloc s'estudia el desenvolupament afectiu-social, de la personalitat i psicosexual dels xiquets i les xiquetes i adolescents i la influència que exerceix sobre aquests àmbits els diferents contextos de desenvolupament (família, escola, iguals...).

Tema 7. Desenvolupament afectiu-social i de la personalitat.

Tema 8. Desenvolupament afectiu-sexual.

5. Bloc temàtic 5: Avaluació del desenvolupament infantil

En aquest últim bloc es descriuen les principals escales del desenvolupament infantil.

Tema 9. Avaluació del desenvolupament infantil

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El pla de treball consisteix en la presentació dels aspectes fonamentals de cada tema per part del/a professor/ra. A més, en aquest nivell d'ensenyament universitari es té en compte el treball personal de l'alumnat (lectura de documents bàsics prèvia al desenvolupament del tema) i la seva participació activa en les sessions de classe. Les classes seran teòric-pràctiques, és a dir, es completarà la formació teòrica amb les activitats pràctiques d'aula que el professor/ra consideri oportunes per afermar conceptes i aplicar els coneixements adquirits. El professor/ra especificarà els continguts i la forma de treballar les activitats pràctiques d'aula, que consistiran en la realització d'algunes de les següents tasques: 1) comentari de llibres i lectures; 2) anàlisi de vídeos seguint un protocol d'observació, 3) realització de supòsits pràctics que permetin aprofundir en alguns dels continguts de la matèria, etc. Les activitats d'aula es treballaran, o bé individualment, o bé en petit grup, i posteriorment seran posades en comú.

L'alumnat realitzarà un treball de grup teòric-pràctic a triar d'un llistat facilitat pel professor/ra. El treball serà exposat per tots els components del grup a l'aula. Cada grup lliurarà un informe escrit sobre el tema treballat. Cada estudiant serà avaluat individualment del contingut treballat pel seu grup (o mitjançant un informe individual o mitjançant preguntes en l'examen).

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, analitzant els processos d'aprenentatge individuals i col·lectius.

Per a l'avaluació de l'alumnat es tindran en compte tres aspectes: l'examen, les activitats d'aula i fora d'aula i un treball grupal.

1. **Examen.** Es realitzarà un examen que recollirà els coneixements teòric-pràctics adquirits al llarg de l'assignatura i tindrà un pes del **60% en la qualificació final**. L'examen integrarà qüestions objectives i d'assaig (obertes).
2. **Activitats d'aula.** Les activitats d'aula, anàlisi de materials, lectures, etc., tindran un pes del **20% en la qualificació final**.
3. **Treball Grupal.** El treball grupal té com a objectiu l'aprofundiment en els continguts de l'assignatura i/o l'aplicació dels coneixements adquirits al llarg del curs a situacions reals. El treball grupal inclou un informe escrit, la seua exposició a classe i una tasca individual sobre el mateix. El treball grupal tindrà un pes del **20% en la qualificació final**.

Els **requisits mínims** per aprovar l'assignatura són:

En **primera convocatòria**:

- superar l'examen (assolir un domini mínim del 50%), i

- superar les activitats d'aula (assolir un domini mínim del 50% respecte al total d'activitats)
- i lliurar, almenys, el 70% de les activitats sol·licitades.

Els dos apartats amb requisits mínims són recuperables en segona convocatòria.

L'alumnat que no haja realitzat el treball grupal podrà tenir una qualificació màxima final de 8 punts en primera convocatòria, una vegada descomptat el 20% corresponent a aquest apartat.

El professorat pot plantejar activitats de caràcter voluntari. Aquestes activitats podran ser valorades amb un màxim de 0,5 punts, sempre que s'hagen superat els requisits mínims per aprovar l'assignatura i s'assolisca, almenys, un 5 a la nota final.

En **segona convocatòria**:

- superar l'examen (assolir un domini mínim del 50% en aquest apartat), i
- superar una prova escrita sobre les competències treballades en les activitats d'aula (assolir un domini mínim del 50%). Aquesta prova es realitzarà sobre el total de les activitats independentment que l'alumne/a haja lliurat/superat alguna en primera convocatòria.

En segona convocatòria es **podran mantindre** les qualificacions obtingudes en els apartats que superen els requisits mínims i es mantindrà la nota de l'apartat no recuperable (treball grupal). L'alumnat que no haja realitzat el treball grupal podrà tenir una qualificació màxima final de 8 punts en segona convocatòria, una vegada descomptat el 20% corresponent a aquest apartat.

ADVERTÈNCIA

El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València (http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf).

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per tal de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa la Normativa de Qualificacions de la

Universitat de València. D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant l'escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens.

- De 5 a 6.9: aprovat.

- De 7 a 8.9: notable.

- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

La menció d'excel·lent amb matrícula d'honor serà atorgada de manera directa a les qualificacions més altes, sempre a criteri del professorat. Es pot atorgar únicament una matrícula d'honor per cada vint alumnes dins de cada grup.

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establerts en aquells apartats que en contenen. Per a aprovar l'assignatura, la suma dels tres apartats una vegada aplicades les ponderacions ha d'aconseguir la qualificació de 5 sobre 10.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda **en primera convocatòria** d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), i aquest no arriba requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (l'examen), i aquest supera els requisits mínims establerts, però no es compleixen aquests requisits en l'altre apartat, és a dir se suspèn les activitats d'aula requerides, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no es supera l'assignatura. Si no hi haguera qualificació en l'apartat d'activitats d'aula es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions, de les quals la part no presentada és 0,0 (màxim possible 4,9).
- Si no s'entrega, almenys, el 70% de les activitats sol·licitades, es farà constar SUSPENS i la nota numèrica dependrà del nombre d'activitats no entregades.
- Si se superen els dos apartats d'avaluació que tenen requisits mínims, però la suma de les tres parts (examen, activitats d'aula i treball grupal) és inferior a 5, es farà constar SUSPENS i com a

qualificació numèrica el resultat obtingut de la suma de les tres parts. El/la estudiant decidirà de quina part o parts s'examinarà en segona convocatòria.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació en l'apartat de major ponderació (examen) la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), i aquest no arriba requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació (examen), i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen aquests requisits en l'altre apartat (prova escrita de les activitats d'aula), es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura. En el cas de no presentar-se a l'examen d'activitats d'aula en segona convocatòria havent aprovat l'examen en primera convocatòria figurarà NO PRESENTAT.
- Si se superen els dos apartats d'avaluació que tenen requisits mínims, però la suma de les tres parts (examen, activitats d'aula i treball grupal) és inferior a 5, es farà constar SUSPENS i com a qualificació numèrica el resultat obtingut de la suma de les tres parts.

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació quedarà sotmesa al que disposa el Reglament de Impugnació de Qualificacions de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Berger, K. S. (2007). *Psicología del Desarrollo. Infancia y Adolescencia*. 7ª Edición. Editorial Médica Panamericana. Available in English under the title *The development person through childhood and adolescent* by the same author.

Córdoba, A. I., Descals, A. y Gil, M.D. (2006). *Psicología del Desarrollo en la Edad Escolar*. Pirámide.

Papalia, D. E., Martorell, G., Estevez, C., Córdoba, A. I., Díaz, A., Roldán, M. A., Iriarte, C., y Villalobos, S. (2017). *Desarrollo humano*. McGraw-Hill.

Sales-Galán, A., Fernández-García, O., y Gil-Llario, M.D. (Coords)(2024). *Descripción y análisis del desarrollo infantil y adolescente. A través de casos*. Pirámide

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Lafuente, M.J. (2006). *Psicología Del Desarrollo*. Valencia: Imp Digital, C.B.

Leman, P., & Bremner, A. (2019). *Developmental Psychology*. McGraw Hill.

Mariscal, S. y Giménez-Dasí, M. (2017). *Desarrollo temprano. Cognición, afectos y relaciones sociales (0-6 años)*. Ediciones Paraninfo.

Santrok. J. W. (2003). *Psicología del Desarrollo en la infancia*. Mc Graw Hill Interamericana.

Santrock, J. W., Deater-Deckard, K. D. & Lansford, J. E. (2023). *Child Development*. McGraw Hill.